

הלכות שבת סימן שסב

כ מקא דספיקות
קשדות
בשבת קרא וקפיד
התוספות ל צדיק
צ' וקרב מ' שם
בפראג ב' שם וקפיד
ולשי' ס' משנה שם
ט"ז ע' בשנה שם י"ז
ובתקנים פ' משנה
שם וקטא קמא

ריז

הזורק מרשות הרבים לתוכה (יט) אבל לא להתיר לטלטל בתוכה. יוהנני מלי (כ) שלא היה שם מחיצה תחלה, אבל היתה שם (כא) והסירה וחסרה ונעשית, אפילו במזיד, חסרה להסירה הראשון, (כב) כגון שנים או שלשה (כג) שהקיפו במחצלות סביבותיהם מרשות הרבים והבדילו גם ביניהם במחצלות (כד) וערכו יחד, מתרים לטלטל מזה לזה; (כה) נגללו המחצלות, נאסרו, חזרו ונתפסו, (כו) אפילו במזיד, חזרו להתיר הראשון: ד' לפניה, מתר לטלטל בקלה אפילו היא יותר מבית סאמים, דחשיבה מקפת לדידה (כז) (ועין לקמן סימן שסו וסוף סימן שפב). יכפא לרור תחתיה, הוי רשות היחיד (כח) אף עליה; כפא לזפתה, (כט) יאין מטלטלין בה (כט) אלא בארבע אמות אם היא יותר מסאמים: ה' כפל עושים מחיצה: (ל) בקלים ובאפסות, בין ע"ש ערב לכד (לא) כגון של חבלים, או של שתי לכד כגון קנים נעוצים בארץ, ומתרים (לב) *עד סאמים (לג) אפילו ליחיד בישוב, (לד) ובכד שלא יתא בין הכל לחברו (לה) ובין קנה לחברו שלשה טפחים, ונאפלו בכעליהם.

שערי תשובה

תקלקל הלחי ביו"ט שני אסור להקני ע"י אמינה לעוברי כוכבים, ואם שגג המורה וצנה לקני מר שלטל אפילו בשבת שזאסרה, נאפלו אם נעשה תפוק ביו"ט בביד ע"דע שזאסור ואעפ"י שזא, מקני, אפילו להפוסקים דאין צוה"כ צדור ביו"ט ולא חזעלה ביו"ט כלל, כיון דעצמא דמור מושים קנסא ולא קנסינן בשבת בשביל שזביר ביו"ט, וסכ"ש להפוסקים ע"י ביו"ט: ועין בסיון שסג ס"ק ד', ונאפלו לגמרי שם שרי פאן, ע"ש:

באר היטב

אפילו לא נטע האילן לכד, אם רב הדפן מן הקש הוי מקף לדידה, מ"א: (ב) אין מטלטלין, ואף תחתיה אין מטלטלין, שבטל מחיצותיה מתורת ביו"ט כלל, כיון דעצמא דמור מושים קנסא ולא קנסינן בשבת בשביל שזביר ביו"ט, וסכ"ש להפוסקים ע"י ביו"ט: ועין בסיון שסג ס"ק ד', ונאפלו לגמרי שם שרי פאן, ע"ש:

באר היטב

מד לא משמע כן, מכל מקום יש לקמן להקל על אלו האחרונים, אכן אם רק נפסק החבל יוכל העצום לקשרו על ידי ענינה, מה שז"ל (מח"ש"י): * עד סאמים. קאי רק אשתי וערב ולא על מה שקחב בכל עושים אסור לראובן (6) לטלטל בה אף ששמוען עשה בשגגה, דלדידה נחשב כמזיד: (יט) אבל לא להתיר וכו'. משום קנס, ואסור (יז) גם לכל אדם לטלטל על ידי זו המחיצה כאילו שבת: (כ) שלא היתה שם וכו'. והוא הדין בשניה ונקטרה קדם שבת נמ"א וחז"ש: (כא) והסירה, לרבותא נקט, וכל שכן פשהסרה ממילא: (כב) כגון שנים וכו'. הנה יכול לצדו בפשיטות, באיש אחד שהיה לו מחיצה גמורה שעל ידיה היה המקום רשות היחיד, והסירה בשבת חסורנה) ועשה, אלא בא לאשמועין בשנים ושלשה אנשים (יג) דאפילו הצרוב שביניהן לא נתבטל, ומתירין לטלטל מזה לזה בשחורו ונפרסו המחצלות: (כג) שהקיפו במחצלות, ורצה לומר כולו, ונקנו אותם באפן שלא יגידם הרוס, כגיל בקצין א, (יד) ועל ידיה נעשית שם רשות היחיד: (כד) וערכו יחד, דאף שהמחצלת מפסיק ביניהם, אפילו הכי כיון שכולין להשתמש זה עם זה בדרך המחצלת, דינו כאלו יש כהל ופתח או חלון ביניהם, שהרשות כיון לערב יחד נהרא"ש: (כה) נגללו המחצלות, (טו) שסביבותיהן, ונתבטלו המחיצות: (כו) אפילו במזיד וכו'. ודעת (טז) רב הפוסקים, דבמחיצה שפגשה על ידיה בשבת רשות היחיד לא אמרינן דחסור הראשון פשענשה במזיד, רק אם בלא הכי הנה אותו המקום רשות היחיד, שהיה שם מחיצה נאסרה אלא שגפלה, אבל אם לא היתה שם מחיצה נעשאה בשבת, אף שהוא רק לחלק דירין, אסור: בפני עצמה, וקנאפלה אותה מחיצה נאסרה לטלטל מפני שאסורין זה על זה, או אם חזר ונעשה אפילו במזיד, אף דבשניהו עבר על אסוריהו, מכל מקום חזר להתיר הראשון, כיון שכלאו הכי הוא גס"פן רשות היחיד ואינה באה רק לחלק הדירין: (יז) וגם כזה, דקא שזביר היתה שם מחיצה אלא שגפלה, אבל אם לא היתה שם מחיצה נעשאה בשבת, אף שהוא רק לחלק דירין, אסור: ד (כו) ועין לקמן סימן שסו, סעיף ב פה"ה"י: (כח) אף עליה, דאמרין גוד אפיק מחיצתא, ונאפלו היא יותר מבית סאמים: גס"פן מתר לטלטל שם, דכיון דלמשה מקף לדידה, חשבינן כאלו למעלה גס"פן מקף לדידה"ש, (כט) אלא בארבע אמות, דבנה שקפאה לזפתה בטל מחיצותיה מתורת דירה, ולכן אף תחתיה אין מטלטלין בה אלא בארבע אמות כיון שהיא יותר מבית סאמים, וכל שכן למעלה: ה' (ל) בקלים ובאפסות, אף שהם צמידים לנטל אחר השבת: (לא) כגון של חבלים, המתוחים על יתדות התקוות בארץ: (לב) עד סאמים, ולא יותר, אפילו אם הקיף לדור ולהשתמש שם, כיון שהיא מחיצה גמורה, שתי בלא ערב וערב בלא שתי, ועין לעיל סימן שם בבאר היטב: (לג) אפילו ליחיד בישוב, ורצה לומר, אף שכלשונו יכול להשיג מפה לעשות מחיצה טובה, אפילו הכי מקלינן בה עד בית סאמים, וכל שכן כשהוא בקעצה: (לד) ובכד שלא יתא בין הכל וכו', ולפי זה יכול לעשות מחיצה של עשרה טפחים בארבעה חבלים, ואם בשלשה חבלים מחזיק עבדן יותר משפת, יכול לעשות מחיצה על ידי שלשה חבלים, כגון ששנים חבל מתוח בפתוח משלשה סמוך לארץ וכן ממנו לחבל השני וכן ממנו להשלישי, ובצדוף עבדן יתה עשרה טפחים נש"ס: (לה) ובין

שער הצינן

(י) כן פאר הסדר משה לדברי נרמב"ם, וישב כזה את דבריו משה שהקשה עליו הרשב"א, ואפשר שפיון שהמנהג היה מיד גם הרשב"א מודה: (יא) נרמב"ם: (יב) כן משמע מפרקי מגדים ופשוט, ועין בפרי מגדים שמסתפק אם גם לעושה המחיצה מתר לשבת הבאה, או דלדידה אסור לעולם, וכנ"ל בסיון שית, עין שם: אכן לדעת הגר"א שם דפסק בהתוספות, בנדאי גם לו מתר לשבת הבאה: (יג) פרי מגדים: (יד) בן פרשו הש"י ומלבושי יוסטוב ובאמר מרדכי וקמ"ד משה ועוד אחרונים את דברי הטור ושלחן ערוך פקשטה דהוא אולי בשיטת הר"ן בשם רבנו חס, ודלא בפ"ה דרצה להסיע דבריהם לשיטת הרא"ש והגיה בטור שצריך לומר "שהקיפו וכו' ברשות היחיד", אכן כל זה לענין פרוש דברי הטור ושלחן ערוך, אבל לדעת פבר פתבתי בפנים את הספקת אחרונים כזה, והגר"א פרוש דהטור נקט כשני הפרושים לחמרא, וכמו שכתב לקמן לדנא: (טו) כן הוא לפי פרוש דברי המפרשים הנ"ל את דברי הטור ושלחן ערוך, דאלו נפסק רק המחצלת שביניהם לא היו אסורים לטלטל מזה לזה כיון שערבו יחד: (טז) רש"י ותוספות וקרא"ש, וכן גס"פן מלביעית תרי"ג ותרמ"ב, כמו שכתב בבית יוסף, ודעת הר"ן בשם רבנו חס, ששמוען נכד דברי השלחן ערוך, ויחזיקה כזה, וכן הסכימו לדינא כזה בפ"ה ונתלה צב ומלבושי יוסטוב ואלה דבה וחמור משה, ודלא כפג"א בזה שנהעלה דגם הרא"ש מודה להר"ן להקל, וגם פנהר"ש שלום ובית מאיר הקשו על פרוש פג"א בזה דבריהם דבר הרא"ש, וגם כמאור הגר"א משמע להחמיר בה: (יז) הגר"א בבאורו על הטור, דבענין פרס דקא, אסור, שלא יתה נעשה מחיצה גמורה, וגם המחיצה שהיא רק לחלק דירין אינו מתר רק שזביר היתה מחיצה אלא שגפלה, כזה אמרינן דחסור הראשון [וכן משמע גס"פן מהפרי מגדים], וכתב דהטור נקט פשתי השיטות להחמיר, ובאמת ברש"י וקמארי משמע דגם שיטת התוספות וקרא"ש עצמו גס"פן לא ארי אלא באפן זה שנה דבר מחיצה וכושים דחסור הראשון:

הלכות שבת סימן שסב

באר הגולה 434

(לו) ובלבד שיהיו (ג) בפתותים, * ואפלו באנשים שעומדים זה אצל זה (לו) בפתות משלשה, ואפלו בששה מהלכים, (לח) חשוכים מחיצה וביניהם רשות היתר; (לט) והוא שלא ידעו שהעומד לשם מחיצה ואפלו יאחד מהם יודע אסור; ואפלו אם לא הודיעם שעושה מחיצות עמה, * אם קרוב הדבר שידעו, כגון שעשה מהם מחיצה פעם אחת, (מ) לא יעשה מהם (מא) מחיצה (נד) עוד: ו' * אם באו מתחלה שלא לדעת, אף-על-פי שאחר-כך הרגישו, אין לחש: ז' * יש מי שאומר (מב) שלא יעמיד אותם אדם שהוא רוצה להשתמש במחיצה זו, (מג) אלא יעמיד אותם אחר שלא לדעתו: חגה ואין לעשות מחיצה של גנרצדס רק בשעת הצורך ובשעת הדחק, ואם שכח דבר אחד ברשות הרבים, יותר צריך (מד) להוליד שם חינוכות שייבאו הדבר בלא מחיצה מלעשות מחיצה של גנרצדס ושיביאנו גדול (כ"י בשם שבויליהלם וסמ"ג וס"ת): ט' * פרוץ (מה) מרבה על העומד

באר היטב

דיתה, כ"ח: (ג) בפתותים, שלא תכרח: (ד) עוד, ואם אדם אחר רשאי לעשות מהם מחיצה הרי ספק, כ"י:

משנה ברורה

קנה לחברו וכו', ולא אמרנו כנה שפרוץ מרבה על העומד, דלכבוד כסתום דמא: (לו) ובלבד שיהיו בפתותים, היינו, שהוא כופתה מבעוד יום ומניחהו, ואז מותר לטלטל על-ידיה בשבת, והשעם דבעינן פתיחה אחד, (יט) שלא יכרחו; וגם, דאי לא הכי (ע) יתה הפסק בין סלל שבין וגלי הסתמה להאריך, אבל כשהוא כפותה, שוכבת בגופה על הקרקע, ומדי שיש עשרה טפחים בגובה אף כשהיא שוכבת: (לו) בפתות משלשה, עין בבאר הלכה: (לח) חשוכים מחיצה וביניהם רשות היתר, וכגון שהיו מקפים מארבעה רוחות, (כ) ומחיצה גמורה היא ומעלה אפלו ברשות הרבים, ועין לקמן סעיף ז בהג"ה, והוא הדין דמחיצה פז (כא) הרי הפסק לענין לדבר דבר-יתרה נגד מקום שאינו נקי [אחרונים]: (לט) והוא שלא ידעו וכו', אף בדמחיצה כזו (כג) אין בה משום כנה בשבת, מכל מקום אסור כשידעו, כדי שלא יבאוו לנלוז באסור שבתות: ואפלו בדיעבד אסור, (מג) ודינו במחיצה הנעשית במזיד, בסעיף ג: (מ) לא יעשה מהם, ואם אדם אחר רשאי לעשות מהם מחיצה, הרי ספק, וישמא הרגישו כנה ומגנרצדס בשם הבית-יוסף, ובאלה בפה מקל פנה: (מא) מחיצה עוד, ואפלו (כד) בשבת אחרת, דמאחר שגרוב שרגישו, הוי לה כמעמיד (כג) מתחלה לדעת, ולא נמי לסעיף ו, דהם מתחלה לא היה לו לחש שידעו, ואפלו בפעם הראשון, (כו) אם לא היה לו אנשים כדי צדו והעמידו במקום אחד ואחר-כך אמר להם שילכו והוא הולך ביניהם, אסור, שגרוב הדבר שרגישו, ומה דאמרנו דגם בששה מהלכים מותר, הוא (כו) בששה מהלכים מעצמן, (כז) או שיש סיבה גדולה של אנשים שהולכים ואין נדר מה שהוא חולף ביניהם: ז' * (מב) שלא יעמיד אותם וכו', שכלם שצריך שלא ידעו האנשים שמעמידים אותם למחיצה, כך צריך שלא ידע האיש שמעמידים בשביליו: בשעה שמעמידים אותם, אבל לאחר ששכר העמוד, לכלי עלמא לא אכפת כלל במה שידע, ובדלעיל בסעיף ו: (מג) אלא יעמיד אותם אחר, והרש"א חולק על זה, ודעתו שגם הוא בעצמו מותר להעמידם, ואין קשיא רק על האנשים בעצמן שעומדים למחיצה שלא ידעו שהעמידו לזה, ועין באלה בפה שכתב שכן הוא גם-כן משמעות שארי פוסקים, וכן עקר: (מד) להוליד שם חינוכות, והוא שאין חינוכות יודע שחפץ זה הוא של אביו, הרי הוא מתקן מן הסתם בהכאנו בשביל אביו, וצריך כל אדם למחות בחינוך זה שלא יביאנו, וכל-שכן שלא יוליכו שמה כדי שייבאנו, והוא הדין אם הספץ הוא של אדם אחר והחינוך יודעו ומפירו ויביאנו אליו, וכל זה באחרים, אבל אביו מצוה לתוכו ולגער בו ולהפרישו פשוטאוו מחלל שבת אפלו להנחת עצמו, ואפלו באסור דברי סופרים, כמו שכתוב בסיומן שמג, וכל-שכן שלא יוליכו שמה כדי שייבאנו, אפלו אין הספץ שלו [אחרונים]: ח' (מה) מרבה, * אפלו שתי מחיצות שלמות ונגם הדפן שלהם או הצורת-הפתח עשויה בדין (כט) ובמחיצה השלישית היה הפרוץ מרבה, נחשב אותה מחיצה כמאן דליתיה⁽²⁰⁾ ואפלו כנגד העומד נחשב פרוץ, ונקצא שאין לו בסך-הכל כי אם שלש מחיצות; אבל כשעומד מרבה, מותר: (ז) ויש אומרים, שאפלו העומד אינו מרבה מצד אחד רק משני הצדדים, מצטרפים אחד-האחד ומתבטל

שער הציון

(יט) מגנרצדס: (יט) מגנרצדס בסוף סעיף-קט"ו ומהצית השקל שם, עין שם, ולכאורה לפי זה אין צורך שוב להודיע של הפגנרצדס בסעיף-קט"ו, דהבא מדי שומרת במקום פרוץ, עין שם: (כ) רש"י דף מג עמוד ב' ורש"א, הובא בבית-יוסף, ויש בגמרא מורי בפסדא דרבא בר רבי אמי מפרקא והיי מהלכין אחריו סיבה גדולה של גנרצדס, ואינא למיכר שדוקא בבתי אונא שלא שכיח שיתפרדו, אבל באנשים מועטים מסתמא שאין לספק על זה, דלמא יתפרדו בחוף כך עד שיהיו ביניהם פרוץ מרבה על העומד אחריו דבעינן שלא ידעו שהעמידו לשם מחיצה, ואמנם כבר כתב בשלחן-ערוך גיפא בסעיף ז בהג"ה שאין לספק על זה אלא מדיח, ומסתמא אסור בשלש-הרבים יש לסבך אפלו מדיח בששה אנשים מועטים: (כא) ופשיט דבנה מועיל אפלו דעי שהעמידו לשם מחיצה⁽¹⁴⁾: (כב) ט"ו ואלה בפה בשם הרש"א: (כג) כן משמע מכתב אחרונים, ואם העמידים מערב-שבת, עין בפריקת-גדים בשם עלת-שבת שכתבם בזה, ונראה דבשבת חסדק יש להקל⁽¹⁵⁾: (כד) נקרא: (כה) כן נראה פשוט, ולא יסתר שני דברים אחרונים: (כז) וצד חוספת-שבת: (כח) וצד חוספת-שבת: (כט) מרבה מרבה מרבה: (ל) כן מרבה מרבה: ט"ו עמוד ב' דבר המתחיל אי, משמע דסבירא להו דדוקא היכא דיש סכא דאריא דהאי גיטא דהאי גיטא מוטל לה, אבל בלאו הכי הוי עומד בכל גוני, * נסח פוסט ראשון: אפלו אם שלש מחיצות היו שלמות ובמחיצה הרביעית היה הפרוץ מרבה,

הלכות שפת סימן שסב

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק לו]

הנה, שהוא כפסח מבעוד יום ומניחה⁽¹³⁾.

13 אבל בשבת אסור להניחה אפילו אם קושרה רק על ידי עניבה, משום שאסור לעשות מחיצה בשבת, כמבואר לקמן (סי' תרל ס"ק נד). ובשעה"צ שם (ס"ק ג) הסתפק האם הקשירה היא בתורת עצה בעלמא שלא תברח, ובדיעבד כל זמן שלא ברח נחשבת היא למחיצה וקיים מצות סוכה, או שהקנת חכמים היא שיקשרנה כדי שלא יבוא לידי ביטול מצות סוכה, וכל שלא קשרה אינה נחשבת למחיצה. והביא ראיה מדברי הגר"א (כאן) שהיא תקנת חכמים, ולכן אם לא קשר אינה נחשבת למחיצה גם אם לא ברח.

[שעה"צ ס"ק כא]

דבן מועיל אפילו ידעו שהעמידם לשם מחיצה⁽¹⁴⁾.

14 אמנם רק בחול מותר להעמיד אנשים לשם מחיצה כזו, אבל בשבת ויום טוב כתב החי' אדם (כלל מח ס"ג) שאסור, וכן מבואר בשו"ע לקמן (סי' תרל ס"ב) שמותר להעמיד אדם כדופן לסוכה רק בחול ולא בשבת ויום טוב.

[משנ"ב ס"ק לו]

מכל מקום אסור לשדעו, כדי שלא יבואו לזלזל באסור שבת⁽¹⁵⁾.

15 טעם נוסף כתב הלבוש (סי' תרל ס"ב), שאם ידע שהעמידוהו לשם מחיצה, הרי זה נחשב לדרך קביעות ומחיצה קבועה, ואסור לעשות כן ביום טוב. וכתב הביה"ל (שם ס"ב ד"ה ובלבד) שלשונו אינו מדויק, שהרי מוכח בגמרא (עירובין מר, א) שהוא רק אוהל עראי, אלא כוונתו שבין שכשודע שעומד לשם מחיצה הוא מתנהג בדרך מחיצה קבועה, הרי זה כבנין ואסורו, אבל ודאי שאינו נחן אלא כאוהל עראי.

[שעה"צ ס"ק נג]

נראה דבשעת הדחק יש להקל⁽¹⁶⁾.

16 ולכאורה באופן זה מועיל אפילו אם המחיצה ברשות הרבים היא על ידי אנשים מועטים, ומה שצידד לעיל (ס"ק ב) להחמיר בזה שמא יפרדו ויהא הפרוץ מרובה על העומד, היינו כמו שכתב שם שחשש זה הוא משום שאינם יודעים שהעמידם לשם מחיצה, אבל כשהם יודעים מזה הריהם נוהרים שלא להתרחק זה מזה, ומותר.

יש לעיין, שבאן התיר השעה"צ בהעמידם מערב שבת רק בשעת הדחק, ואילו לקמן (סי' שסג ס"ק ו) כתב שאם העמידם מבעוד יום מותר, ולא כתב שהוא רק בשעת הדחק.

[שעה"צ ס"ק נה]

כן נראה פשוט, דלא יתיר שני דברים אחרים⁽¹⁷⁾.

17 ביאור דבריו, שבסעיף ה כתב שאם קרוב שידעו [קודם שיגמרו] אסור, ואילו בסעיף ו כתב שאם הרגישו אחר שהעמידם [אף לפני שגמר לטלטל] אין לחוש לזה. וביאר, שבמקום שיש לחוש שידעו הרי הוא כמעמיד מתחילה לדעת ואסור, מה שאין כן במקום שאין לחוש שידעו. אינו נחשב כמעמיד מתחילה לדעת, ומותר אפילו ידעו מזה לאחר מכן.

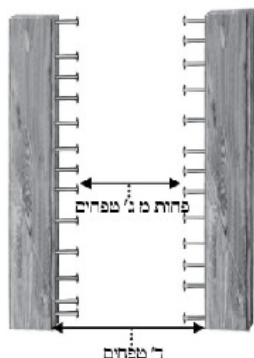
[ביה"ל ד"ה ואפלו]

הלא לשנמדי קצת למעלה מזה בתוך שלשה טפחים בנכח לא יתיר שלשה טפחים קלל קרב בין גג לרגל ויקרא לבד⁽¹⁸⁾.

18 דין זה שמקום המחיצה שתוך ג' טפחים לקרקע נחשב כגדר, כתב החו"א (א"ח סי' עז ס"ק ה) שאין זה רק מדין 'לבד', אלא

גם מדין 'עומד מרובה' בערב [שהרי מעל ג' טפחים אלו נחשב גדר על ידי דין 'לבד', ונמצא העומד מרובה על הטפחים הפרטים הסמוכים לקרקע]. ואף על פי שעומד מרובה בערב אינו מועיל כשהמחיצה גבוהה מהקרקע ג' טפחים, מפני שגדרים בוקעים שם ומבטלים את המחיצה [כמבואר במשנ"ב להלן ס"ק ג], מ"מ כשהפירצה אינה רחבה ג' על ג' טפחים מרובעים אין בקיעת גרמים. ויש להתיר על ידי 'עומד מרובה' בערב.

וכתב, שאילו היינו מפרשים שהיתר הטפחים התחתונים הוא מדין 'לבד', יתכן שאינו מועיל, משום שזה נחשב לכוד ללבד [נהנינו שהמקום שאין בין הרגלים חלל ג' טפחים נחשב למחיצה מדין 'לבד', וגם משם ולמטה עד הקרקע אינו נחשב מחיצה אלא מדין 'לבד']. ויש להסתפק אם הוא נחשב למחיצה, ונפקא מינה באופן שאין 'עומד מרובה' בערב, כגון שרוצה לסתום פירצה שאורכה ד' טפחים על ידי שמניח קנה גבוה י' טפחים בשני צידי הפירצה, ונועץ לאורך שני הקנים מסמרים שאורכם חצי טפח ומשהו סמיכים זה לזה בפחות מג' טפחים, שאז המקום שבין המסמרים לאורך הקנה נחשב סתום מדין 'לבד', ועל ידי זה נמצא המקום

הפרוץ שבין המסמרים פחות מג' טפחים כזה וכו', האם ניתן להחשיב פירצה זו כסתומה מדין 'לבד', או שבין שהמקום שנכחד בין המסמרים יתיר רק על ידי 'לבד', לא אומרים לבד ללבד, ואינה נחשבת סתומה.

[משנ"ב ס"ק מב]

צריך שלא ידע האיש ששעמידים בשבילי⁽¹⁹⁾.

19 מקור דין זה הוא מדברי הרמב"ם, והקשה המג"א שבגמרא (עירובין מר, א) מבואר שאדם יכול לעשות את חבירו דופן לסוכה, וכן פסקי הרמב"ם (פ"ד מהל' סוכה ה"ט) והשו"ע לקמן (סי' תרל ס"ב), ולא הצריכו שאיתו אדם שמעמידים בשבילי את המחיצה לא ידע מזה, וכבר העירו כן הלחם משנה והצפנת פענח על הרמב"ם (פ"ט מהל' שבת הכ"ג), ובשו"ת האלק לך שלמה (א"ח סי' קס) חילק בין סוכה שהיא דבר מצוה, לבין דבר הרשות, עיי"ש.

[משנ"ב ס"ק מה]

נחשב אותה כמחיצה כמאן דלית⁽²⁰⁾.

20 ולענין הדין האם מצטרפים העומד או הפרוץ שבכל היקף המחיצות, דעת הערוך השלחן (סכ"ג ו-בט, וסי' שסג סי"ז) שהם מצטרפים בין לענין 'עומד מרובה' ובין לענין 'פרוץ מרובה', אלא שצריך על כל פנים שיהיה מקצת דופן בכל צד, שאם לא כן אין ברוח זו כלל מחיצה, וכן נראה דעת המרכבת המשנה (פ"ט מהל' שבת ה"ט). מאידך, דעת החו"א (א"ח סי' עז ס"ק ו, וסי' עז ס"ק ג-ה) שאין מצטרפים עומד מרחק אחת לעומד שבהכרתה, אלא דנים בכל רוח לעצמה את העומד שבה כנגד הפרוץ שבה. וכן משמע מהמשנ"ב שלא מצטרפים את העומד שבשתי הרוחות השלמות למחיצה שברוח השלישית, אלא צריך שיהיה העומד מרובה המשך בעמוד הבא

